

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 595/2021-14

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Petra Straku (sudca spravodajca) a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátkou JUDr. Evou Hlaváčovou, Farská 12, Nitra, proti rozsudku Okresného súdu Bratislava IV č. k. 3T/34/2016 z 5. mája 2020 a uzneseniu Krajského súdu v Bratislave č. k. 3To/47/2020 z 23. marca 2021 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ bol napadnutým rozsudkom uznaný vinným z prečinu ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1 Trestného zákona a za to mu bol uložený trest odňatia slobody v trvaní 8 mesiacov s podmieneným odkladom a skúšobnou dobou v trvaní 18 mesiacov spolu s trestom zákazu činnosti viesť motorové vozidlá v trvaní 1 roka. Ku skutku došlo v súvislosti s dopravnou nehodou, pri ktorej došlo k zrážke motorového vozidla riadeného sťažovateľom s protiídúcim motocyklistom pri odbočovaní sťažovateľa doľava. Napadnutým uznesením krajský súd zamietavým uznesením rozhodoval o v poradí treťom odsudzujúcom rozsudku okresného súdu po predchádzajúcich dvoch zrušených rozsudkoch.

II.

Argumentácia sťažovateľa

2. Podľa sťažovateľa súdy odignorovali kľúčový dôkaz, ktorým bol znalecký posudok Ústavu soudního inženýrství v Brne č. C 1713 (ďalej len „ZP USI Brno“), ktorý zadovážil sťažovateľ a ktorý vyvracia závery znaleckého posudku o priebehu dopravnej nehody. Podľa sťažovateľa zo znaleckého posudku ZP USI Brno vyplynulo, že „*primárnou príčinou dopravnej nehody bola nesprávna technika jazdy motocyklistu, teda poškodeného, ktorý nemal možnosť nehode zabrániť a nie technika jazdy sťažovateľa (str. 33 ZP USI Brno)*“.

3. Sťažovateľ tiež poukazuje na rozpory v znaleckých posudkoch. Znalec Ústavu súdneho inžinierstva v Žiline (ďalej len „USI ZA“) nielenže nebol na mieste nehody, aby vykonal potrebné merania, ale z tabuľky na str. 31 ZP USI Brno vyplýva, že dokonca umelo zmenil polohu motocyklu aj vozidla. Sťažovateľ tiež namieta formálnu úpravu znaleckého posudku USI ZA. Sťažovateľ uviedol, že na hlavnom pojednávaní navrhol vykonať dôkaz (ZP USI Brno), pričom odpoveď súdu bola odôvodnená tým, že súd nie je povinný vykonať všetky dôkazy.

4. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 21. júla 2021 domáha vyslovenia porušenia svojich základných práv na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a obhajobu podľa čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Sťažovateľ navrhuje napadnutý rozsudok zrušiť a napadnuté uznesenie zrušiť a vrátiť na ďalšie konanie a rozhodovanie, priznať primerané finančné zadosťučinenie vo výške 2 000 eur a náhradu trov konania.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

III.1. K namietanému porušeniu uvedených práv okresným súdom:

5. Ústavný súd v danej súvislosti poukazuje na čl. 127 ods. 1 ústavy, z ktorého vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne.

6. Namietané porušenie niektorého zo základných práv alebo slobôd preto automaticky nezakladá aj právomoc ústavného súdu na konanie o nich. Pokiaľ ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby zistí, že ochrany tých základných práv alebo slobôd, porušenie ktorých namieta, sa mohol sťažovateľ domôcť využitím jemu dostupných a aj účinných právnych prostriedkov nápravy, prípadne iným zákonom upraveným spôsobom pred iným súdom alebo pred iným štátnym orgánom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku svojej právomoci na jej prerokovanie (I. ÚS 6/04, IV. ÚS 179/05, IV. ÚS 243/05, II. ÚS 90/06, III. ÚS 42/07).

7. Uvedený princíp subsidiarity bol rovnako premietnutý aj do § 132 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „ZUS“), v zmysle ktorého ak o ochrane základných práv a slobôd sťažovateľa vo veci, ktorej sa ústavná sťažnosť týka, je príslušný rozhodovať iný súd, ústavný súd uznesením ústavnú sťažnosť odmietne pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie.

8. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh je zrejmé, že napadnutý rozsudok okresného súdu bol predmetom konania pred krajským súdom na základe odvolania sťažovateľa. Pre rozhodnutie ústavného súdu v danej časti je teda podstatné, že napadnutý rozsudok okresného súdu bol podrobený zákonnému prieskumu zo strany odvolacieho senátu krajského súdu, teda bol v danom prípade dodržaný princíp subsidiarity, na ktorý poukazuje čl. 127 ods. 1 ústavy a § 132 ods. 1 ZUS.

9. Uvedená skutočnosť tak vylučuje právomoc ústavného súdu na prieskum ústavnou sťažnosťou prezentovaného porušenia označených práv sťažovateľa napadnutým rozsudkom okresného súdu, a preto bolo potrebné ústavnú sťažnosť v tejto časti odmietnuť podľa § 56 ods. 2 písm. a) ZUS pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie.

III.2. K namietanému porušeniu uvedených práv krajským súdom:

10. Z už citovaného čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne, t. j. na princípe subsidiarity.

11. Z podstaty princípu subsidiarity vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Ústavný súd pri uplatňovaní svojej právomoci vychádza zo zásady, že ústava ukladá všeobecným súdom chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť. Preto je právomoc ústavného súdu subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (IV. ÚS 236/07).

12. Súčasťou ustálenej judikatúry ústavného súdu je aj právny názor, podľa ktorého princíp subsidiarity právomoci ústavného súdu je ústavným príkazom pre každú osobu. Preto každý, kto namieta porušenie svojho základného práva, musí rešpektovať postupnosť tejto ochrany, a predtým, než podá sťažnosť ústavnému súdu, požiadať o ochranu ten orgán verejnej moci, ktorého kompetencia predchádza právomoci ústavného súdu (IV. ÚS 128/04).

13. Podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku (ďalej len „TP“) dovolanie možno podať, ak zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu.

14. Podľa § 370 ods. 1 druhej vety TP ak sa dovolanie podáva v prospech obvineného, možno ho podať do troch rokov od doručenia rozhodnutia obvinenému; ak sa rozhodnutie doručuje obvinenému aj jeho obhajcovi alebo zákonnému zástupcovi, plyní lehota od toho doručenia, ktoré bolo vykonané najneskôr.

15. Ústavný súd k námietke sťažovateľa predovšetkým uvádza, že pokiaľ sťažovateľ zastáva názor, že postupom všeobecných súdov došlo k neprípustnému zásahu do jeho základného práva na obhajobu spôsobom, ktorý v ústavnej sťažnosti opisuje, má právo proti napadnutému uzneseniu krajského súdu podať dovolanie podľa § 368 a nasl. TP z dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) TP, o ktorom by rozhodoval Najvyšší súd Slovenskej republiky ako dovolací súd.

16. V ústavnej sťažnosti je uvedené, že „... *Nevieme si predstaviť akým spôsobom sa má sťažovateľ postaviť k takýmto rozhodnutiam súdov, príp. podať mimoriadny opravný prostriedok, ak odôvodnenie týchto rozhodnutí neobsahuje argumenty vo vzťahu k navrhovanému dokazovaniu...*“.

17. Keďže teda sťažovateľ ešte nevyčerpal všetky právne prostriedky na ochranu svojich práv pred všeobecnými súdmi, v danom štádiu konania nie je prípustné nahrádzať právomoc dovolacieho súdu na poskytnutie ochrany označeným základným právam konaním o ústavnej sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy. Berúc do úvahy uvedené skutočnosti, ústavný súd rozhodol

podľa § 56 ods. 2 písm. d) v spojení s § 132 ods. 2 ZUS tak, že predbežne prerokúvanú ústavnú sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietol ako neprípustnú.

18. Ústavný súd k principiálnemu postoju sťažovateľa v závere poznamenáva, že toto uznesenie netvorí prekážku *res iudicata*, čiže prekážku rozhodnutej veci v prípade, ak by sa sťažovateľ po negatívnom rozhodnutí dovolacieho súdu chcel opätovne obrátiť na ústavný súd.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 28. októbra 2021

Robert Šorl
predseda senátu